

ET LILLE TILBAGEBLIK FOR AT FORSTÅ BAGGRUNDEN FOR DEN MODERNE SHAR PEI

Shar Pei racen ankom fra Kina til Danmark i 1979. Der var kun nogle ganske få eksemplarer i Europa på det tidspunkt. Racen var i vestlig verden ukendt og i dens oprindelsesland KINA var den dukket ud af glemselens tåger omkring midten af 60'erne. Der var fundet nogle få eksemplarer rundt omkring og der var fundet nogle hunde der lignede shar pei – men som ikke var ægte. De levede på gaden. Der havde ikke, siden før Maos tid, været noget egentligt opdræt af dem. Fra midten af tresserne forsøgte flere at mangfoldiggøre den – og det var kun muligt, dels ved tæt indavl og dels ved at blande andre racer ind i den – og så beholde dem der mest lignede den Shar Pei man dengang ønskede sig. Det foregik helt frem til det tidspunkt, hvor enkelte kinesere begyndte at eksportere den – i første omgang til USA og dernæst til Europa. Der var ingen der tænkte i sundhedsbaner. Nu var det jo en race, der havde formået at overleve alle udryddelsesforsøg – så man må formode at de få der var tilbage var sunde individer. Der kom gang i eksporten af racen, og i USA og Europa kom der gang i opdræt af den. Allerede dengang spaltede racen sig op til to markant forskellige typer: den traditionelle type med den helt korte pels og den moderne type med en længere og blødere pels, samt den store mule. Bortset fra at der kom forkerte farver, så var de første år for racen som nyopdaget ikke problematisk og der var da heller ingen der vidste noget som helst om, hvad dens gener indeholdt af overraskelser. Først efter nogle års opdræt begyndte der at dukke et problem op som hidtil havde været ukendt hos hunde – men kendt hos mennesker.(derom senere). Det har haft mange navne – men nu ligger navnet fast som SPAID.

PROBLEMOMRÅDER:

Generelt er det en sund race – den har som genpulje ikke væsentlige skelet problemer, som så mange andre racer slås med. Den har ikke mange øjenproblemer (den har nogle – men generelt i Danmark ser vi meget sjældent sygdomme i selve øjet.) Derimod deler Shar Pei entropion med så mange andre racer. Entropion er et øjenlågspøblem, der får øjenlågene til at rulle indad og dermed generer selve øjet. Dels løber øjnene meget i vand, og dels kan den blinke meget – da øjenvipperne generer hornhinden (som at have et hår i øjet.) Det er et problem racen er disponeret for – men det er langt fra alle Shar Pei, der udvikler entropion. Man løser problemet med en operation af øjenlågene, hvor man fjerner en smal strimmel hud, så øjenlågene ikke kan rulle indad og dermed genere øjets hornhinde.

Shar Pei skal i henhold til racens standard have meget små øreflapper og de skal være tætliggende til hovedet. Ørernes brusk er ret gnidret. Det betyder, at de små tætliggende ører, med de gnidrede folder i øret kan skabe problemer for øret, med at slippe af med gammelt ørevoks. Kan de ikke få ørevoks og snavs ud af øret, så kan det ende med at hunden får en øreinfektion. Det er derfor vigtigt for hunden, at man opretholder en god ørehygiejne. Gør man det og dermed undgår de snavsede tilstoppede øregange – så er der intet problem – men glemmer man ørehygiejnen – så kan hunden få en øregangsinfektion, der kræver dyrlæge behandling.

Den kan som alle andre hunde udvikle allergier – dog er allergier ofte foderbestemte. Racens organer er som udgangspunkt sunde, og der er mange sygdomme som rammer andre racer hyppigt, men som vi ikke ser hos Shar Pei.

Mange myter fortæller om mider i pelsen – hos DKK opdrættet er miderne stort set udryddet – men igen i dag, kan hårsækmider behandles til at forsvinde. Miderne var tæt knyttet til de hunde der kom til vesten fra Kina for 40 år siden. Mange myter mener, man skal vaske en Shar Pei i folderne hver dag. For det første er de fleste DKK opdrættede Shar Pei ikke ekstremt foldede, og for det andet vil det kun give store problemer hvis, man konstant vasker på hunden. Så tag det som en myte, der er svær at udrydde, og husk at en Shar Pei ikke skal vaskes i nogen folder – (uanset om den har få eller mange) flere gange om ugen.

SPAID - et gådefuldt genkompleks hos racen

Som udgangspunkt er racen en sund race. Genpuljen (den samlede genpulje der findes, ikke kun den danske) er belastet af, at der er nogle muterede gener som KAN drille. Der er forsket i dette mystiske kompleks de sidste 30 år og det har ikke været helt let. Forskerne har stadig ikke fundet frem til en gentest der kan fastslå om en bestemt hund er bærer af sygdom / ikke bærer / eller rask bærer. Spaid står for Shar Pei Auto Infection Disease. Det er forbundet med den flydende protein, der findes under huden og i kroppen på de meget tunge hunde.(Den findes hos alle hunde og mennesker i større eller mindre omfang – men nogle Shar Pei har for meget af den). Først hed det flydende protein, så hed det amolydoider og nu ligger navnet fast HYALURON. Det er denne hyaluron der skaber problemer, idet den kan defragmentere (gå i stykker) og så kan den ikke nedbrydes af hunden. Hyaluron skal nedbrydes i nyrer, lever og milt og er den defragmenteret kan den ikke nedbrydes men vil så over en årrække, stoppe disse organer til. Det er naturligt botox - det er nok det nærmeste vi kommer en betegnelse, som er let at forstå. Når hyaluronen defragmenterer, så tror immunsystemet at hunden er syg og går i gang med at sygdomsbekæmpe. Kroppens forsvar imod sygdom er feber. Så kan der ske det, at hunden får

høj feber tilsyneladende uden grund. Den får ondt i haseleddet, huden omkring haserne kan hæve og den vil ikke spise eller drikke – bare være i fred. Et sådant feberanfald varer typisk max. 36 timer – så går det hele i sig selv igen. Men disse feberanfald har nogle bivirkninger – der kan sætte sig i nyrer, lever eller milt. I dag har man, modsat tidligere, en behandlingsform der sørger for at holde den slags feber skakmat samt sørger for, at der ingen følgevirkninger opstår – Behandlingen går ud på daglig medicin, der sørger for at hyaluronen ikke defragmenterer, og hunden forbliver rask så længe den er medicineret. En hund, der får den slags feber, har Shar Pei Feber. Det er kendetegnet at Shar Pei feber kun kan diagnosticeres ud fra feberanfald og at disse feberanfald ikke tager udgangspunkt i infektioner og andre sygdomme. Det er efterhånden kendt, at STRESS er en feberfaktor hos Shar Pei.. Langt størstedelen af hundene lever fint med de muterede gener – men nogle giver det altså problemer. Samme problem er kendt hos os mennesker – her hedder det Middelhavsfeber, fordi det er knyttet til befolkningen i middelhavslandene. Behandlingen og medicinen er den samme som man bruger til Shar Pei. Før i tiden troede man, at den medicin der anvendes gav bivirkninger – men mange års erfaring med brug af den, har vist at det gør den ikke. Der er en DNA test hvor blodet undersøges for antal mutationer hos en given hund – den er der nogle opdrættere der anvender, i et forsøg på at matche partnere med så lave tal for mutationer som muligt.(det er den eneste test der er tilgængelig på nuværende tidspunkt – 2018) Den test er endnu ikke indført i DKK – men der er enkelte danske opdrættere der tester deres avls materiale alligevel og anvender testene som en guide til hvem man parrer sammen.. Det vil tage mange år før man er kommet en egentlig DNA sygdomstest nærmere og det vil tage mange flere år endnu, før man har fundet en vej til at neutraliserede de muterede gener. Muterede gener er ofte ude af kontrol – sådan er det ikke hos Shar Pei – det ligger fast hvor mange af disse gener hver enkelt hund har, og der er lavet grafisk opsætning af det. En hund med Shar Pei feber eller behandling deraf må ikke anvendes i avl – men den er en fantastisk familiehund og kan blive lige så gammel som en Shar pei der ikke har feber , blot den er korrekt behandlet og medicineret.

Forskerne har fundet frem til, at den traditionelle type og den moderate moderne type har mindre problemer, end den type Shar Pei der er meget mulet og meget foldet, med folder over det hele kroppen og ned af benene. De fleste opdrættere i Danmark forsøger at balancere typen, så den ikke bliver overdreven og dermed har en risiko for at blive syg.

Lad os slå helt fast: deT er racens samlede genpulje verden over, der har disse muterede gener. Det har først stået klart indenfor de sidste to år. Langt de fleste seriøse DKK opdrættere gør alt, hvad de kan for at manøvrere i dette kompleks og således undgå, at der dukker enkelte syge hvalpe op. Kun en fremtid med en DNA sygdomstest vil kunne sikre at Shar Pei feber udryddes på sigt. Der pågår intens forskning i USA, på Sveriges landbrugs universitet iUppsala og på dyrlægehøjskolen i Hannover. Der er pt ingen nemme løsninger og man kan ikke bare droppe en stor del af genpuljen, da der så vil opstå en flaskehals og med den nye og måske langt alvorligere problemer. Indtil da, må alle manøvrere klogt og forsigtigt og gør opdrætterne det, så er der ingen grund til ikke at ville have en Shar Pei.

Viden om det hele er ganske ny, racen er ganske ny i vestlig sammenhæng (den har været tilgængelig udenfor Kina i 40 år – det er en ung race). Den er elsket af alle der kender den og alle beretter om, hvor skøn en hund den er. Den har en stor personlighed, er meget klog og meget knyttet til sin familie. Den elsker alle i familien især børn. Den tager fantastisk imod nye børn eller nye dyr. I dag er de fleste Shar Pei venlige, imødekommende og meget sociale af natur. Højt elskede af deres ejere overalt i verden.